

Predarea perfectului compus studenților străini din anul pregătitor de limba română. Probleme teoretice și didactice

Silviu MIHĂILĂ¹

Abstract

Our paper intends to illustrate a possible didactic scenario of how to teach The Past Simple Tense to the international students enrolled in the academic program entitled "The Preparatory Year of Romanian Language for Foreign Citizens" at the Bucharest University of Economic Studies (level A1, according to CEFR). Our study is the partial result of teaching the "Practical Course of Romanian: Phonetics, Vocabulary and Sentence Structures" for more than four academic years at the Bucharest University of Economic Studies. This is part of a wider research, now in progress. Past Simple Tense is considered to be an easier tense to be taught by the teacher and to be learnt by the students in comparison with the Present Simple Tense, for instance. Therefore, the aim of this study, which starts from several personal considerations and beliefs regarding teaching Romanian grammar notions based on a deductive approach, is to emphasize the need to create an efficient teaching and learning method of this Romanian verbal tense.

Keywords: *The Preparatory Year of Romanian Language for Foreign Citizens; Romanian as a foreign language; Past Tense Simple; qualitative research, theoretical considerations, deductive approach*

I. Preliminarii

1. Literatura de specialitate

In ceea ce privește domeniul predării RLS (limba română ca limbă străină), se remarcă două tipuri de studii care alcătuiesc literatura de specialitate: manuale de învățare a limbii române pentru străini (cele mai multe) și gramatici ale limbii române pentru studenții străini. Manualele se concentrează pe o acoperire extinsă a competențelor de învățare a limbii

¹ Silviu Mihăilă, Bucharest University of Economic Studies, Romania,
scmihaila@yahoo.com

române (citire, înțelegere orală și scrisă, redactare și comunicare orală), în timp ce gramaticile prezintă noțiunile morfosintactice ale limbii: părțile de vorbire și părțile de propoziție.

Din prima categorie fac parte lucrări ca cele elaborate de : Grigore Brâncuș, Adriana Ionescu, Manuela Saramandu (*Limba română. Manual pentru studenții străini*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1982) și Mona Moldoveanu Pologea (*Limba română pentru străini*, vol. I-II, cu CD, ediția a II-a revizuită, București, Editura Cherion, 2011), acesta din urmă folosind limba engleză și franceză ca limbă intermediară, de contact. Manualul publicat de Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vilcu în 2012, *Manual de limba română ca limbă străină (RLS). A1-A2*, apărut la Cluj, în 2012, este unul de referință în domeniu. Renunțând la o limbă străină ca punct de contact în prezentarea noțiunilor de limba română, manualul exersează toate competențele însușirii limbii române și optează, în ceea ce privește prezentarea noțiunilor de gramatică, pe o abordare deductivă. O noutate a manualului elaborat de colectivul de la Cluj este introducerea de imagini, fotografii și desene folosite ca metodă didactică.

La fel ca manualele de limba română pentru străini, gramaticile limbii române folosesc drept metodă de prezentare a informațiilor teoretice metoda deductivă. În predarea timpului perfect compus al modului indicativ, gramaticile prezintă, mai întâi, regula de formare a acestui timp verbal, iar, mai apoi, se oferă exemple și exerciții. Spre deosebire de manualele de învățare a limbii române, gramaticile se centrează, exclusiv, pe prezentarea și predarea noțiunilor de gramatică, exersând, cu precădere, competențele de redactare, citire și înțelegere: vezi Victoria Moldovan, Liana Pop (*Gramatica limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 1997) și Liana Pop, Victoria Moldovan, Lucia Uricaru (*Scurtă gramatică. Româna ca limbă străină, nivel B1-B2*, Cluj-Napoca, Editura Echinox, 2002).

2. Gramatica limbii române pentru străini: de la metodologie la metodă

Studiul de față este rezultatul unei cercetări calitative, predarea timpului perfect compus pe parcursul seminarelor de *Fonetică, vocabular și structuri gramaticale* (FVG) la „Anul Pregătitor de limba română” și urmărește o metodă deductivă. Am remarcat pe parcursul celor aproape 5 ani universitari de predare a noțiunilor gramaticale din cadrul seminarelor

FVG că metoda deductivă este cea mai eficientă pentru asimilarea noțiunilor gramaticale de către studenții străini/ internaționali. A preda aspectele gramaticale de la general la particular sau de la teorie la practică, adică a oferi studenților, mai întâi, partea teoretică (regula/ schema de formare și de folosire a timpurilor verbale) și, apoi, a exersa conjugarea verbelor și utilizarea lor în contexte/ enunțuri specifice, a avut rezultate de fiecare dată.

Cercetarea a fost realizată în perioada 2014-2018, pe parcursul a 4 ani universitari, la grupele de studenți străini din „Anul Pregătitor de limba română” care au urmat cursul practic de „Fonetica, vocabular și structuri gramaticale”, semestrul I și semestrul al II-lea. Având într-o grupă între 15-20 de studenți, rezultatele cercetării au putut fi observate pe un eșantion de aproximativ 60-80 de studenți. Am luat în considerare grupa 1 de studenți, deoarece este grupa care începe anul universitar la 1 octombrie și, prin urmare, reușesc de fiecare dată să urmăresc în întregime predarea noțiunilor gramaticale cf. *Fișei de disciplină* (celelalte grupe le deschidem pe parcurs, pe măsură ce ele se formează, odată cu sosirea studenților la studii în România).

Timpul perfect compus al modului indicativ este, alături de timpul prezent și de timpul viitor literar sau popular, unul dintre cele mai folosite timpuri verbale ale limbii. Construcția discursului lingvistic socio-cultural nu doar pentru nativi, dar și pentru străinii care învață limba română, recurge, în situațiile cele mai frecvente ale vieții cotidiene, la unul dintre cele trei timpuri verbale enumerate.

Din experiența predării noțiunilor de gramatică studenților străini din Anul Pregătitor de limba română, am remarcat faptul că asimilarea de către studenți (dar în același timp și predarea de către profesor) a timpului perfect compus al modului indicativ se face mai ușor decât în cazul timpului prezent al modului indicativ, dar mai greu decât în cazul timpului viitor literar, de pildă. Dacă timpul viitor literar este, fără-ndoială, cel mai ușor de învățat de către studenții străini (existând o singură regulă de construcție a timpului, care nu cunoaște excepții), timpul prezent contrabalansează ecuația, situându-se pe partea opusă a versantului, fiind cel mai dificil timp verbal de predat de dascăl și de învățat de către studenții non-nativi (pentru că există numeroase grupe de verbe care se conjugă diferit + o serie de *verbe-excepții*). Încadrându-se nivelului A1 (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Lavinia Vasiiu, Dina Vilcu, 2014 : 18), timpul

perfect compus se situează, ca grad de dificultate, la un nivel mediu de predare și de învățare. De fapt, partea care poate ridica unele probleme studenților, privind construcția acestui timp verbal, ține de identificarea corectă a participiului trecut al verbului de conjugat. Timpul perfect compus se formează prin utilizarea auxiliarului „a avea” la care se adaugă participiul trecut al verbului conjugat. Auxiliarul „a avea” are, la timpul perfect compus, aceleași forme, indiferent de participiul trecut al verbului de conjugat (P.T.) pe care îl primește: eu am + P.T., tu ai + P.T., el/ ea a + P.T., noi am + P.T., voi ați + P.T., ei/ ele au + P.T. În schimb, participiul verbului de conjugat își modifică terminația finală în funcție de conjugarea căreia îi aparține (vezi *infra*, **II. Un posibil scenariu didactic**). Pornind de la aceste considerații preliminare, am identificat, de-a lungul experienței noastre didactice, două greșeli frecvente ale studenților străini privind utilizarea timpului perfect compus. O primă greșală constă în folosirea auxiliarului „a avea” de către studenții străini cu formele sale de prezent. Astfel, am întâlnit următoarele exprimări eronate: „El are mâncat la restaurant ieri.” sau „Ele are citit în weekend pentru examenul de limba română.”

O a doua greșală realizată de studenții străini presupune utilizarea formei incorecte a participiului trecut al verbului de conjugat. În unele situații, din neatenție sau din grabă, verbul de conjugat a rămas la modul infinitiv: „Eu am cânta toată noaptea la petrecere.” Alteori, participiul trecut al verbului a fost identificat greșit: „Noi am conduct multe ore pe autostradă.” Explicația, aici, ar putea fi dată de formele diferite de participiu trecut pe care verbele la infinitiv în „-e” le pot lua: *a conduce – condus, a face – făcut, a fierbe – fiert*.

II. Un posibil scenariu didactic

Spuneam că în predarea timpului perfect compus al modului indicativ la Anul Pregătitor, demersul didactic este unul deductiv. Predarea timpului verbal îl realizez, în mod obișnuit, pe parcursul a 4 ore de seminar la care se adaugă 1 sau 2 ore de exerciții.

Pentru realizarea teoretică a scenariului didactic de predare a timpului perfect compus al modului indicativ, m-am sprijinit pe următoarele lucrări de referință: *GALR* (vezi Academia Română, 2005 : 415), *Gramatica limbii române* (vezi Liana Pop, Victoria Moldovan, 1997 :

135-136, 154) și câteva manuale de predare a limbii române ca limbă străină (vezi Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, 2012 : 146; Grigore Brâncuș, Adriana Ionescu, Manuela Saramandu, 1982 : 77-78; Mona Moldoveanu Pologea, 2011 : 78-81 și Iolanda Sterpu, 2012 : 92-95). Regula de formare a modului indicativ, timpul perfect compus, este următoarea: Subiect + verbul auxiliar „a avea” {am, ai, a, am, ați, au} + participiul trecut al verbului la infinitiv (P.T.).

În ceea ce privește activitatea studenților, metoda didactică o aplic gradual, din aproape în aproape, începând cu partea teoretică (de predare și însușire a noțiunilor de formare de timpului perfect compus) și încheind cu partea practică ce vizează exerciții de conjugare a altor verbe la timpul perfect compus, de alcătuire de enunțuri și compunere de texte scurte. De exemplu, pentru grupa verbelor care se termină la infinitiv în „-A”. profesorul scrie la tablă verbul model „a cânta” pe care îl conjugă la toate persoanele la timpul perfect compus, iar la final, scrie/ alcătuieste un enunț cu verbul dat la perfect compus. Concluziile sunt următoarele: toate verbele care se termină la infinitiv în „-A” fac participiul trecut în „-AT”. Profesorul propune alte verbe importante și uzuale la infinitiv în „-A” pe care le scrie la tablă: a repara, a admira, a pleca, a învăța, a spăla, a zbura, a purta, a termina, a ajuta, a lucra, a fotografia, a vizita, a fuma ș.a. (**N.B.!**: *Studenții ar trebui să cunoască deja înțelesul acestor verbe, deoarece ele au fost studiate, mai întâi, odată cu predarea timpului prezent al modului indicativ.* Lista de verbe importante a fost realizată consultând studiul semnat de Ana Maria Barbu, 2013 : 201-261. Pentru o listă detaliată de verbe, a se consulta studiul amintit). Exersarea metodei deductive presupune conjugarea la tablă a primelor 2 sau 3 verbe din lista scrisă la tablă de către profesor, restul rămânând temă. Prin urmare, studentul conjugă, de exemplu, la tablă verbul „a repara” la perfect compus, iar apoi alcătuieste un enunț cu acest verb la timpul nou învățat. Acești pași didactici se repetă pentru fiecare categorie diferită de verbe la infinitiv. După încheierea predării timpului perfect compus, profesorul propune exerciții diverse în clasă și temă pentru acasă (fișe de lucru).

1. Verbele la infinitiv care se termină în „-A”

Toate verbele la infinitiv care se termină în „-A” realizează participiul trecut în „-AT” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, 2012 : 146).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, 2013 : 201-261):

a termina – participiul trecut (P.T.) = **terminat**

a urca – P.T. = **urcat**

a repara – P.T. = **reparat**

a intra – P.T. = **intrat**

a discuta – P.T. = **discutat**

a alerga – P.T. = **alergat**

a juca – P.T. = **jucat** etc.

A TERMINA

Afirmativ

Eu am terminat

Tu ai terminat

El/ea a terminat

Noi am terminat

Voi ați terminat

Ei/ele au terminat

Negativ

Eu nu am terminat

Tu nu ai terminat

El/ea nu a terminat

Noi nu am terminat

Voi nu ați terminat

Ei/ele nu au terminat.

✓ *Eu am terminat* tema ieri la ora 20.

✓ *Voi ați urcat* cu liftul de la etajul 3 la etajul 10 acum o jumătate de oră.

2. Verbele la infinitiv care se termină în „-I”

Majoritatea verbelor la infinitiv care se termină în „-I” realizează participiul trecut în

„-IT” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a citi – P.T. = **citit**

a dormi – P.T. = **dormit**

a iubi – P.T. = **iubit**

a plăti – P.T. = **plătit**

a pregăti – P.T. = pregătit
a mulțumi – P.T. = mulțumit
a găsi – P.T. = găsit etc.

A CITI

Afirmativ

Eu am citit

Tu ai citit

El/ea a citit

Noi am citit

Voi ați citit

Ei/ele au citit

Negativ

Eu nu am citit

Tu nu ai citit

El/ea nu a citit

Noi nu am citit

Voi nu ați citit

Ei/ele nu au citit

- ✓ Tu **ai citit** în weekend pentru examenul la medicină.
- ✓ Copilul **nu a dormit** niciodată singur.

Excepție: A ȘTI

A ști – P.T. = ȘTIUT

Afirmativ

Eu am știut

Tu ai știut

El/ea a știut

Noi am știut

Voi ați știut

Ei/ele au știut

Negativ

Eu nu am știut

Tu nu ai știut

El/ea nu a știut

Noi nu am știut

Voi nu ați știut

Ei/ele nu au știut

3. Verbele la infinitiv care se termină ÎN „-Î”

Toate verbele la infinitiv care se termină în „-Î” realizează participiul trecut în „-ÂT” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a hotărî – P.T. = hotărât

a urî – P.T. = urât

a coborî – P.T. = coborât

A hotărî

Afirmativ

Eu am hotărât

Tu ai hotărât

El/ea a hotărât

Noi am hotărât

Voi ați hotărât

Ei/ele au hotărât

Negativ

Eu nu am hotărât

Tu nu ai hotărât

El/ea nu a hotărât

Noi nu am hotărât

Voi nu ați hotărât

Ei/ele nu au hotărât

- ✓ *Tu **ai hotărât** deja ce haine porți la petrecere.*
- ✓ *Andreea și Maria **au urât** întotdeauna matematica.*

4. Verbele la infinitiv care se termină în „-EA”

Verbele la infinitiv care se termină în „-EA” realizează participiul trecut în „-UT” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vilcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a putea – P.T. = **putut**

a părea – P.T. = **părut**

a apărea – P.T. = **apărut**

a dispărea – P.T. = **dispărut**

a vrea – P.T. = **vrut**

Excepții:

a vedea – P.T. = **văzut**

a bea – P.T. = **băut**

A putea

Afirmativ

Eu am putut

Tu ai putut

El/ea a putut

Noi am putut

Voi ați putut

Ei/ele au putut

Negativ

Eu nu am putut

Tu nu ai putut

El/ea nu a putut

Noi nu am putut

Voi nu ați putut

Ei/ele nu au putut

- ✓ *Voi **ați putut** citi în limba engleză romanul, pentru că ați studiat la Londra.*
- ✓ *Ea **a părut** bolnavă alaltăieri la serviciu.*

5. Verbele la infinitiv care se termină în „-E”

5.1. Cele mai multe verbe la infinitiv care se termină în „-E” realizează participiul trecut în „-S” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a merge – P.T. = mers
a spune – P.T. = spus
a deschide – P.T. = deschis
a închide – P.T. = închis
a înțelege – P.T. = înțeles
a ajunge – P.T. = ajuns
a conduce – P.T. = condus
a scrie – P.T. = scris
a ascunde – P.T. = ascuns
a stinge – P.T. = stins
a aprinde – P.T. = aprins
a plânge – P.T. = plâns
a râde – P.T. = râs
a alege – P.T. = ales

A merge

Afirmativ

Eu am mers

Tu ai mers

El/ea a mers

Noi am mers

Voi ați mers

Ei/ele au mers

Negativ

Eu nu am mers

Tu nu ai mers

El/ea nu a mers

Noi nu am mers

Voi nu ați mers

Ei/ele nu au mers

- ✓ *Tu **ai mers** în vacanță în insula Zakynthos.*
- ✓ *Dan și Tudor **au spus** adevărul despre accident.*

5.2. Unele verbe la infinitiv care se termină în „-E” realizează participiul trecut în „-UT” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a începe – P.T. = **început**

a face – P.T. = **făcut**

a crede – P.T.= **crezut**

a cere – P.T.= **cerut**

a vinde – P.T.= **vândut**

A începe

Afirmativ

Eu am început

Tu ai început

El/ea a început

Noi am început

Voi ați început

Ei/ele au început

Negativ

Eu nu am început

Tu nu ai început

El/ea nu a început

Noi nu am început

Voi nu ați început

Ei/ele nu au început

✓ *Cursul de limba chineză a început la ora 10 fix.*

✓ *Noi am făcut curățenie sâmbătă toată ziua.*

5.3. Unele verbe la infinitiv care se termină în „-E” realizează participiul trecut în „-T” (cf. Elena Platon, Ioana Sonea, Dina Vîlcu, *op.cit.*).

Exemple (vezi Ana Maria Barbu, *op.cit.*):

a sparge – P.T. = **spart**

a rupe – P.T. = **rupt**

a fierbe – P.T. = **fiert**

A sparge

Afirmativ

Eu am spart

Tu ai spart

El/ea a spart

Noi am spart

Voi ați spart

Ei/ele au spart

Negativ

Eu nu am spart

Tu nu ai spart

El/ea nu a spart

Noi nu am spart

Voi nu ați spart

Ei/ele nu au spart

- ✓ *Din neatenție, mama a spart un pahar de sticlă.*
- ✓ *Nu știu cine a rupt florile din grădină.*

6. Verbele auxiliare A FI și A AVEA

a fi – P.T. = **fost**

a avea – P.T. = **avut**

A fi

Afirmativ

Eu am fost

Tu ai fost

El/ea a fost

Noi am fost

Voi ați fost

Ei/ele au fost

Negativ

Eu nu am fost

Tu nu ai fost

El/ea nu a fost

Noi nu am fost

Voi nu ați fost

Ei/ele nu au fost

A avea

Afirmativ

Eu am avut

Tu ai avut

El/ea a avut

Noi am avut

Voi ați avut

Ei/ele au avut

Negativ

Eu nu am avut

Tu nu ai avut

El/ea nu a avut

Noi nu am avut

Voi nu ați avut

Ei/ele nu au avut

- ✓ *Tu ai fost în club în fiecare weekend anul trecut.*
- ✓ *Ana a avut de scris multe scrisori de recomandare pentru angajați.*

III. Concluzii

Pornind de la delimitările teoretice exprimate în preambulul lucrării noastre și propunând un scenariu didactic care poate oferi o posibilitate de învățare a acestui timp verbal de către studenții străini, putem concluziona că timpul perfect compus al modului indicativ este un timp care nu ridică

probleme majore studenților străini². Pentru o asimilare cât mai bună a acestui verbal, menționez următoarele recomandări:

- începerea orelor de seminar printr-o discuție orală care vizează răspunsurile studenților la întrebări precum: „ce ați făcut ieri?” / „ce ați făcut în weekend?”;
- ascultarea de știri, emisiuni, cântece, filme la radio, tv, calculator și notarea în caiet a verbelor auzite/ întâlnite la timpul perfect compus. Pornind de la aceste exerciții de ascultare, propun în clasă discuții individuale (monolog) sau pe perechi despre cele auzite/ văzute/ citite, în care studenții trebuie să folosească timpul perfect compus;
- efectuarea temelor primare în clasă de către studenți și studiul individual prin rezolvarea exercițiilor din manualele suplimentare oferite de profesor;

De reținut faptul că o bună cunoaștere a participiului trecut al verbului de conjugat reprezintă cheia spre însușirea cât mai eficientă a acestui timp verbal.

IV. Exerciții

1. Răspundeți după model:

Model:

- **Ai aprins televizorul?**

- **Da, am aprins televizorul. Nu, nu am aprins televizorul.**

1. – Ai alergat în parc cu prietenii tăi?
2. – Ați fotografiat multe animale la grădina zoologică?
3. – Au terminat de completat formularele?
4. – Ai spus adevărul?
5. – Ai sosit primul la întâlnire?
6. – Ați vorbit cu părinții voștri despre problemele voastre?
7. – Au știut la examenul de admitere la facultate?

² Conjugarea verbelor reflexive la timpul perfect compus al modului indicativ o vom prezenta, separat, într-o altă cercetare, acum în pregătire, care analizează exclusiv categoria verbului reflexiv.

8. – Ai mâncat sarmale cu mămăligă de Crăciun?
9. – Ați băut vreodată limonadă de soc cu lămâie?
10. – Ai stins aragazul după ce ai terminat de gătit?

2. Răspundeți după model:

Model:

- El a ajuns acasă înainte de ora 21. Dar noi?
- Noi am ajuns acasă înainte de ora 21. / Noi nu am ajuns acasă înainte de ora 21.

1. Voi ați locuit 10 ani în China. Dar tu?
2. Eu am mâncat la restaurantul indian săptămâna trecută. Dar ea?
3. Noi am făcut curățenie ieri toată ziua. Dar ele?
4. Tu ai închis magazinul abia la 10 seara alaltăieri. Dar voi?
5. Ei au zburat pentru prima dată în Asia cu părinții anul trecut. Dar el?
6. El a fotografiat multe flori la grădina botanică în weekend. Dar noi?

3. Puneți verbele din paranteză la perfect compus după model:

Model: Colegii de bancă (a discuta) ...*au discutat*... despre proiectul la limba germană.

1. Tatăl meu (a fi) medic militar și (a lucra) 5 ani în Bangkok. Acum este pensionar.
2. Tu (a dansa) și (a fuma) toată noaptea la ziua ta de naștere acum trei ani. Oare acum (a renunța) la fumat?
3. Noi (a nu mânca) niciodată fructe de mare la restaurant, dar știu că voi (a bea) un vin vechi la restaurantul Select ieri.
4. Ei (a zbură) cu avionul pentru prima dată vara trecută în Elveția, la Zürich.
5. Tu (a găti) prânzul, iar eu (a spăla) vasele apoi.
6. Compania (a nu plăti) întotdeauna la timp salariile la angajați.
7. A fost un film foarte interesant. La început noi (a râde), iar la final (a plânge).

8. Gabriela, (a vedea) vreodată o eclipsă totală de lună?
9. Fratele meu (a nu fi) niciodată un student foarte bun, dar (a avea) noroc în viață.

4. Puneți verbele din enunțurile de mai jos la timpul perfect compus după model. Schimbați adverbele dacă este nevoie:

Model: Ei deschid un cont bancar săptămâna viitoare. / Ei *au deschis* un cont bancar *săptămâna trecută*.

1. Noi conducem în fiecare zi 3 ore pe autostradă.
2. Darius nu înțelege nimic din cursul de biofizică.
3. Tu nu știi că el ascultă în fiecare zi știrile la radio?
4. Anca vizitează azi Muzeul Național de Artă al României.
5. Voi scrieți multe scrisori anul acesta.
6. Când tu intri în birou, el iese.
7. Ele învată la limba română, apoi pleacă la plimbare în parcul Herăstrău.
8. El ascultă mereu de părinți și profesori, de aceea studiază zi de zi.
9. Noi iubim natura și mergem des la munte când avem timp liber.

5. Scrieți un text de 6-10 rânduri despre:

- 5.1. ce ați făcut în weekendul trecut. Scrieți *unde* ați fost și *cu cine*, *ce* ați făcut acolo, *ce v-a plăcut* în mod deosebit și *de ce*.
- 5.2. o excursie sau o călătorie minunată în care ați fost. Povestiți *unde* ați fost și *cu cine*, *ce* ați vizitat, *ce v-a plăcut* în mod deosebit și *de ce*.
- 5.3. o amintire de neuitat! Povestiți *unde* ați fost și *cu cine*, *ce s-a întâmplat*, *cum* v-ați simțit în acele momente și *de ce* a fost ceva special pentru voi.
- 5.4. ce ați făcut ieri. Povestiți care a fost programul vostru de dimineața până seara: *la ce oră* v-ați trezit, *ce* ați mâncat la micul dejun, la prânz și cină, *ce* activități ați făcut peste zi: *unde* ați fost și *cu cine*, *cum* v-ați petrecut timpul liber, *la ce oră* v-ați culcat.

Bibliografie

1. ***, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” (2005), *Gramatica limbii române*, vol. I – Cuvântul, București, Editura Academiei Române.
2. BARBU, Ana Maria, *Conjugarea verbelor românești*, București, Editura eDidactica, 2013.
3. BRÂNCUȘ, Grigore, IONESCU, Adriana, SARAMANDU, Manuela (1982), *Limba română. Manual pentru studenții străini*, București, Editura Didactică și Pedagogică.
4. COTEANU, Ion (1992), *Gramatica de bază a limbii române*, București, Editura Garamond.
5. MOLDOVAN, Victoria, POP, Liana (1997), *Gramatica limbii române*, Cluj-Napoca, Editura Echinox.
6. MOLDOVAN, Victoria, POP, Liana, URICARU, Lucia, (2002), *Scurtă gramatică. Româna ca limbă străină, nivel B1-B2*, Cluj-Napoca, Editura Echinox.
7. PLATON, Elena, SONEA, Ioana, VASIU, Lavinia, VÎLCU, Dina (2014), *Descrierea minimală a limbii române. A1, A2, B1, B2*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință.
8. PLATON, Elena, SONEA, Ioana, VÎLCU, Dina (2012), *Manual de limba română ca limbă străină (RLS). A1-A2*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință.
9. POLOGEA MOLDOVEANU, Mona (2011), *Limba română pentru străini*, vol. I-II (cu CD), ediția a II-a revizuită, București, Editura Cherion.
10. STERPU, Iolanda (2012), *Limba română pentru străini*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” Iași.